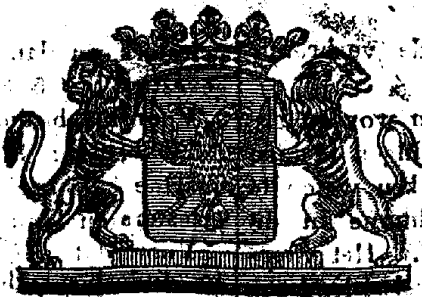

Dingsdag

den 28 November.

DUITSCHLAND.

Karlsruhe, 26 November. Z. H. de heer markgraaf Maximiliaan van Baden heeft voor de beste beantwoording der volgende prijsvraag 100 ducaten in goud mitgelooft: « Waardoor onderscheidt zich de Engelsche landhuishoudkunde van de Duitsche; welke verandering onderging de Engelsche landhuishoudkunde, sinds *Thaer* ze heeft beschreven; kan zij met voordeel in Duitschland ingevoerd worden, onder welke omstandigheden en met welke wijzigingen? » Het werk blijft eigendom van den schrijver, hij moet het echter binnen verloop van een jaar doen drukken, en de antwoorden moeten uiterlijk den 1sten September 1838 aan het Presidium der Vergadering van Duitsche huishoudkundigen, of aan het centraal bureau van de groot-hertoglijk Badische landhuishoudkundige vereeniging te Karlsruhe ingezonden worden. De prijstoekening wordt aan de vergadering van Duitsche landhuishoudkundigen overgelaten. (Pruissische Staats-Zeitung, 23 Nov.)

Frankfort, den 18^{den} November. De presidialgezant bij den Duitschen bond, graaf *Munch-Bellinghausen*, is heden van hier naar Weenen vertrokken. De gewone zittingen der bondsvergadering beginnen eerst weder den 15^{den} Februarij.

Frankfort, den 20sten November. Heden werd van wege den bonddag de wet betrekkelijk den nadruk bekend gemaakt. Zij is eenstemmig aangenomen, en verbiedt den nadruk in alle Deutsche staten. De wet is voor tien jaren uitgevaardigd.

RUSLAND.

St. Petersburg, 11 November. De inrigtingen van onderwijs in het rijk zijn thans door een Kadetten-Instituut voor 400 kweekelingen in de stad Woronesch vermeerderd.

— Volgens officiele berigten, is in het jaar 1837, met 1836 vergeleken, de invoer van vruchten, wijn, suiker, koffij, olie, vershout, zout, katoenen-garen, wollen en zijden stoffen, haring en steenkolen toegenomen; de invoer daarentegen van sterke dranken, champagne, indigo, rooktabak, ruwe katoen, en katoen-waren verminderd. Betrekkelijk de uitvoer, vermeerderde zich die van potasch, smeer, smeerkaarsen, graan, hennep en lijnodie, en had afgenomen die van ijzer, touwwerk, ruwe en bearbeide huiden, vlas, houtwaren, lijnwaad, en hennep. — Te Kronstad waren, tot den 22sten October 1236 schepen aangekomen, en 1084 afgezeild.

ZWITSERLAND.

De *Gazette de Lausanne* meldt naar het *Volksblatt* uit Basel-Land: « De herziening onzer staatsregeling zal tegen het einde van den aanstaanden winter plaats hebben. Tets nu toe is het te doen om de beslissing der gewichtige vraag of het kanton langer in zijn bestaan voortduren kan. Ofschoon veiligheid met de openbare rust teruggekeerd is, zoo hebben de vorige stormen het volk nogtans te zeer geschokt, dan dat het nog verdere veranderingen zou wenschen.

Constanz, 27 November. De hertogin van St. Len heeft in haar testament aan de scholen van Ermatingen twee duizend gulden nagelaten, om voor de opvoeding der arme kinderen te zorgen.

LONDEN, den 22sten November.

Het antwoord der koningin op het adres der Lordskamer is gisteren door den kanselier aan de vergadering voorgelezen. Hetzelve gaf Hr. M. dankzegging te kennen voor het geacht ademde adres van hunne lordschappen. Daarna ging de vergadering niteen.

In het Huis der Gemeenten werden gisteren avond zestien verzoekschriften ingediend tegen de wijze van verkiezing, uit onderscheiden gorden van het rijk; men verwacht een groot aantal dergelijke petitiën tegen de in het parlement gekozen leden; de kommissie van onderzoek naar de geldigheid der verkiezingen zal echter eerst na kerstmis worden benoemd. Over het adres aan de koningin werd nogmaals het een en ander gezegd, waarbij de heeren *Leader*, *Buller* en *Scote*, alle hevige radikale hervormingsgezinden, de Maandag avond door Lord *Russell* gedane verklaring tegen het uitbreiden van de beginselen der hervormingswet afkeurden, zeggende zij dat die verklaring even noodlottig aan zijn bestuur zoude wezen als de redevoering van Lord *Wellington* tegen de hervorming in 1829 nadeelig voor zijn bewind was geweest. Lord *Russell* verdedigde zijne handelwijze, en verklaarde even begeerig als altijd te wezen, om elken uitvoerbare maatregel van hervorming aan te nemen, maar nimmer zoodanige maatregelen te zullen goedkeuren, welke eene algeheele verandering in de constitutie zouden

maken, tot dat het land zich stellig daarvoor mogt verklaren; men hield mede liep de redekaveling over het adres ten einde, waarna de vergadering tot heden ten een ure uiteen ging, als wanneer het adres door eene deputatie uit de leden aan de Koningin op Buckingham-paleis werd bezorgd; de Kamer adjourneerde vervolgens zich tot morgen.

Van den 23sten November.

Geen der beide Huisen van het parlement is gisteren vergaderd geweest. De voornaamste aangelegenheid die heden avond in het Huis der Gemeenten ter discussie moet komen, is de opmaking der civiele lijst, waarbij de kanselier van het Exchequer het benoemen eener kommissie, tot het in overweging nemen dier kwestie, zal voorstellen.

Heden morgen werd in Exeter Huis eene vergadering gehouden, in welke de heer *O'Connell* en andere parlementarische leden spraken voor het petitionaeren tot eene algeheele afschaffing van den slavenhandel in onze kolonien. De tegenwoordige wet van *apprenticeship* voor de negers, beweerde men, was nog wreeder dan hun vroegere staat van slaaf was; de redenaars voeren hevig uit tegen de West-Indische planters, die, zeiden zij, begeerden al de voordeelen van den slavenarbeid te trekken, na van Engeland 20,000,000 p. st., als schadevergoeding voor den vrijdom der negers, ontvangen te hebben.

PARIJS, den 23sten November.

Het *Journal des Débats*, 't welk zich altijd afkeerig van de reductie der rente getoond heeft, bevat heden een betoog, de strekking hebbende om aan te toonen, dat deze maatregel, waartoe het ministerie niet gezind kan zijn, maar waartoe het kan gebragt worden, wanneer de kamer en de openbare denkwijze zich voor dezelve luide verklaarden, met zeer bezwarende en hagchelijke kansen zou te worstelen hebben. Het gezegde blad is vooral beducht voor de gevolgen, die de omzetting van een kapitaal van 3 milliards kan na zich slepen; het houdt voorts den maatregel voor onbillijk en voor eene herooving van wettig verkregene regten; tevens ongeschikt en nutteloos, dewijl door de reductie toch geen overvloed van kapitalen, of in de provincien eene vermindering van den intrest of meerdere voorspoed aan de nijverheid zou ten deel vallen; eindelijk geeft het te verstaan, dat het voorhaan oogmerk van het ministerie voor het oogenblik is, om zich van alle verantwoordelijkheid te ontslaan en als 't ware aan de tegenstanders van den maatregel te kennen te geven: gij ziet, de conversie lag niet in onze beginselen; de openbare denkwijze, die de erfelijkheid van het pairschap afgeschafte heeft, in weerwil van het gouvernement, noodzaakt hetzelve ook tot de conversie der 5 pCt. renten.

— Zoo men verzekert, zou een koerier uit Weenen zeer belangrijke dépêches van den heer *de Sainte Aulaire* overgebragt hebben. De gezant zou aan het gouvernement berigt gedaan hebben, van eene thans aanhangige onderhandeling tusschen Rusland en Oostenrijk over de zaken van Servië. Het kabinet van St. Petersburg zou, volgens het zeggen, het eerst aan het Oostenrijksche hof den wensch te kennen gegeven hebben, dat men gezamenlijke stappen deed, om den Servischen vorst *Milosch* te noodzaken, dat hij de in zijn vorstendom ingevoerde hervormingen weder introk. Oostenrijk zou zich niet ongezind getoond hebben om daartoe mede te werken.

— In een schrijven uit Bayonne van den 18^{den} wordt te kennen gegeven, dat de gesteldheid van zaken in Spanje thans weder verzie is van hetgeen zij onlangs voor de constitutionelen beloofde te zijn. De afwendig door *Cabrera* naar de zijde van Valencia gemaakt, had *Oraa* verpligt van het beleg van Cantavieja af te zien, waardoor de zedelijke uitwerking, die de terugtogt van don *Carlos* naar het noorden had te weeg gebragt, weder voor een deel was verloren gegaan. Zoo iets daartegen kon opwegen, zou het zijn de strengheid waarmede *Espartero* de moordenaars van *Escalera* en *Saarsfield* gestraft heeft en de kloeke maatregelen van den baron *de Meer*; maar om daaraan een' blijvend stem te geven, zou het bestuur voortdurend in de behoeften van het leger moeten kunnen voorzien en men don *Carlos* den tijd niet laten, om zich in *Navarre* en de Baskische provincien te reorganiseren.

— De courant van Madrid vermeldt, dat de ridder *Maldonado*, gezant van de Mexicaansche republiek voor de uitwisseling der ratificatie van het vredes- en vriendschapstraktaat tusschen Spanje en Mexico, daartoe in openbaar gehoor bij de Koningin is ontvangen.

BRUSSEL, den 25sten November.

— Uit een Belgisch dagblad ontleenen wij de onderstaande...

kingen, wegens het Belgisch-Amerikaansch geschil over de verbrande entrepôt-goederen:

»De vreesde staten, wiens onderdanen in hunne regten worden gekrenkt, zullen altijd gelegenheid vinden om hunne vorderingen te doen gelden. Het is bekend hoe de Amerikanen soortgelijke zaken weten te doen behandelen. Napels en Frankrijk hebben ons door hunne in dit opzigt gemaakte ondervinding het bewijs daarvan geleverd. Het voornemen der Vereenigde Staten, hoe vredelievend en zelfs welwillend ook jegens ons land gezind, is geenszins om de geheele beslissing der kwestie aan ons gouvernement en onze kamers over te laten. Indien de schadevergoeding niet volledig zij, zal ter gepaster stond meer geëischt worden, en alsdan zal de zaak aan de schatkist en vooral aan de nationale eigenliefde oneindig duurder komen te staan dan heden.»

Ziedaar de taal, welke wij nu tien maanden geleden (den 7 Januarij) hebben gevoerd, en thans zien wij in vervulling geraken wat wij voorspelden. De Amerikaansche regering heeft eenen agent, den heer *Maxey*, naar België gezonden om de nog altijd onbesliste kwestie der schadevergoeding tot een spoedig einde te brengen, wel te verstaan niet zoo als de Kamer wenscht, maar zoodanig dat de Amerikaansche kooplieden, die hunne goederen aan het koninklijke entrepôt te Antwerpen hadden toevertrouwd, volledige vergoeding voor het onderzonden verlies erlangen. Tot nog toe zijn de oogmerken van Amerika steeds vredelievend en welwillend geweest; maar wanneer de regtmaticiteit dezer aanspraak niet wierd ingezien, wanneer of het plan des gouvernements; hetwelk van oordeel is niet dan voor gebouwen eigendom (*propriétés bâties*) vergoeding te kunnen verleenen, of het ontwerp der centrale sectie, die voorslaat volstrekt aan niemand schadevergoeding te geven, maar ondersteuning te beloven; en aan wie? aan de inwoners van België, wier eigendom, op het gebied des koninkrijks gelegen, door den aanval der Hollanders is vernield, bedorven of verloren gegaan; wanneer een van deze ontwerpen door de kamer wierd aangenomen, alsdan zouden de vriendschappelijke oogmerken ongetwijfeld verdwijnen en plaats maken voor geheel andere gevoelens.

Wat Amerika niet aarzeld opzigtelijk Napels en zelfs ten aanzien van Frankrijk te doen, zal het zonder bedenken op België toepassen. Te vergeefs zal men trachten de vereffening van dit geschil te verschuiven tot op de afdoening der Hollandsch-Belgische kwestie. Amerika zal antwoorden: «Wat raakt mij uwe staatswist; ik had goederen aan het koninklijke entrepôt te Antwerpen toevertrouwd; de stad Antwerpen is Belgisch gebleven, België moet mij dus mijne goederen of de waarde derzelve teruggeven, waarbij het de bevoegdheid behoudt om de betaling dezer schadevergoeding in rekening te brengen, zoodra het oogenblik der financiële likwidatie met Holland is gekomen.» Zoodanig zal Amerika spreken; de betaling zal goedwillig of met geweld gevorderd, en ten slotte geleverd worden.

Hoe veel overwinning het ook aan de nationale eigenliefde moge kosten, kan men, wanneer van den eenen kant de regtmaticiteit dezer vordering wordt in het oog gehouden en van den anderen kant de draling der wetgevende magt in liet beslissen van dit geschil, en de kwade wil, die een groot gedeelte der kamer schijnt te bezielen; wanneer men de ontwerpen der regering en der centrale sectie nagaat en ziet met welke gierige, men zoude wel kunnen zeggen, oneerlijke spaarzaamheid gepoogd wordt de afdoening eener heilige schuld te ontduiken, toch niet nalaten den door het Amerikaansche gouvernement genomen maatregel goed te keuren. Zóó ten minste zouden de verliezen vergoed en snel vergoed worden; de kamer zal genoodzaakt zijn te geven wat gedurende 7 jaren vergeefs van haar is gevorderd, en deze vergoeding zal volledig zijn, hetgeen zij nimmer ware geweest, hadden niet vreemde volken hunne stem laten hooren. Uit dit oogpunt beschouwd zijn de reclamatiën van Amerika als een gelukkig voorval aan te merken in de zaak der schadeloosstelling. Het is slechts te bejammeren dat men, ten gevolge der manier en wijze waarop de wetgeven de magt deze zaak bij ons heeft behandeld, zich moet verblijden over eene zaak, die voor het land juist niet zeer vleijend is.

— Op voorstel van den heer *Dumortier* hebben de Belgische tegenwoordigers met 42 tegen 36 stemmen het besluit genomen, dat de op te rigten militaire school in eene der vestingplaatsen van België moet gevestigd zijn. Brussel vindt zich alzoo van dit voorregt, waarop de stad reeds rekende, beroofd.

GRAVENHAGE, den 26ten November.

Op de staatsbegrooting voor het jaar 1866 is voor het departement voor de zaken van de Roomsche Katholieke Keredienst uitgetrokken eene som van f 400 000, te verdeelen als volgt:

1ste Afdeeling. *Kosten van het Departement*, f 26,288, als: traktementen en daggelden f 20,538; 2°. reis- en verblijfkosten f 500; 3°. bureau- en lokaal-behoefden f 5,250.

2de Afdeeling. *Kosten van het kerkelijk bestuur bij de eventuele kerkelijke organisatie*; memorie.

3de Afdeeling. *Tegenwoordige kosten van het kerkelijke bestuur van de Roomsche Katholieke Keredienst in de beide bisdommen*, f 32,400, als: Bureau-kosten en briefportien der respectieve kerkvoogden, aarts-

priesters en landdekens, in de Noord-Nederlandsche kerk-distrikten gevestigd, f 6,000.

Voor het bisdom van Amsterdam wordt uitgetrokken, eene som van f 6,000, als: 1°. onderhoud der bisschoppelijke woning en verdere daartoe betrekkelijke uitgaven, f 1,400, en 2°. toelagen aan de aarts-priesters en landdekens, f 4,600.

Voor dat van 's Hertogenbosch wordt aangevraagd f 10,400, als: 1°. onderhoud der bisschoppelijke woning en verdere daartoe betrekkelijke uitgaven f 1,000; 2°. uitkeeringen aan kerkvoogden in Noord-Brabant, 7,000; verdere kosten van het kerkelijk bestuur in dit bisdom f 2,400.

4de Afdeeling. *Kosten van de leeraars van het Roomsche Katholiek kerkgenootschap* f 329,320, 51½, als: 1°. competentien van eenige pastoors, kapellanen en andere kerkelijke bedienaren in de provinciën, f 21,745, 51½; 2°. traktementen, toelagen en verdere bezoldigingen der Roomsche-katholieke geestelijken in de onderscheidene provinciën, 307,575, als: Noord-Brabant f 102,300; Gelderland, f 47,700; Noord-Holland, f 44,100; Zuid-Holland, f 38,100; Zeeland, f 13,075; Utrecht, f 18,300; Vriesland, f 11,400; Overijssel, f 25,200; Groningen, f 4,800, en Drenthe f 2600.

5de Afdeeling. *Kosten van het Kerkgenootschap der oud-bisschoppelijke klereszij*, f 11,200, als: 1°. Jaarwedden van de kerkvoogden, f 4,300, en 2°. kosten van de leeraars van dit kerkgenootschap, f 6,900, als: Gelderland f 300, Noord-Holland 2,700, Zuid Holland, f 2,700 en Utrecht f 1,200.

6de Afdeeling. *Verschillende uitgaven* f 10,791, 48½, als: 1°. personele onderstanden aan oude, ziekelijke en buiten dienst zijnde geestelijken f 3,000; 2°. onderstand aan kweekelingen in de godgeleerdheid f 1,380, en 3°. onderstand-gelden ten behoeve van kerken en pastoriën, mitsgaders kosten van verschillenden aard, f 6,411, 48½.

TRACTAAT VAN HANDEL EN SCHEEPVAART tusschen de NEDERLANDEN en GROOT-BRITTANJE, gesloten den 27 October 1837:

Zijne Majesteit de Koning der Nederlanden ter eener zijde, en Hare Majesteit de Koningin van het Vereenigd Koninkrijk van Groot-Brittanje en Ierland, ter andere zijde, gelijkelijc verlangende om alle gerijf en aanmoediging te verschaffen aan hunne onderdanen, die met elkander in handelsbetrekkingen staan, en meenende, dat niets meer toe zal brengen tot de bereiking van dit wenschelijk doel, dan eene wederkeerige afschaffing van alle onderscheidings- en vergeldings-regten, welke van de schepen der Hooge contracterende partijen of van de ladingen der zoodanig schepen geheven worden in de havens van beide Rijken in Europa, hebben tot hunne gevolmagtigden, om ten dien einde eene overeenkomst te sluiten, benoemd, te weten:

Zijne Majesteit de Koning der Nederlanden den Heer *Johan Gijsbert Baron Verstolk van Soelen*, lid der Ridderschap van de provincie Holland, ridder grootkruis der orde van den Nederlandschen Leeuw en van St. Stephanus van Hongariën, Hoogstdezelfs Minister van Staat voor het departement van Buitenlandsche Zaken, en

Hare Majesteit de Koningin van het Vereenigd Koninkrijk van Groot-Brittanje en Ierland, Sir *Edward Cromwell Disbrowe*, ridder Grootkruis der Koninklijke Hanoversche Guelphen-orde, Hoogstderzelver buitengewoon Gezant en volmagtigd Minister bij Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden, Groot-Hertog van Luxemburg, welke, na elkander hunne wederzijdsche volmagten, die in goeden en behoorlijken vorm zijn bevonden, te hebben medegedeeld, wegens de volgende artikelen zijn overeengekomen:

Art. 1. Er zal wederkeerige vrijheid zijn van handel en scheepvaart tusschen de onderdanen der beide Hooge contracterende partijen, en de onderdanen der beide Souvereinen over en weder zullen in de havens, ankerplaatsen, reeden, steden, vlekken en oorden hoe ook genaamd in beide Rijken, geene andere of hoogere regten, ongelden of lasten, onder welke benamingen ook aangeduid of begrepen, betalen, dan die, welke daar betaald worden door de onderdanen der meest begunstigde natie, en de onderdanen van elke der beide Hooge contracterende partijen zullen dezelfde regten, voorregten, vrijheden, gunsten, vrijstellingen en vrijdommen op het stuk van handel en scheepvaart genieten, welke in elk Koninkrijk aan de onderdanen der meest begunstigde natie toegestaan zijn, of later toegestaan mogen worden.

Geen douanen-regt of ander bezwaar zal gelegd worden op eenige goederen, die de voortbrengseles zijn van een der Rijken bij den invoer ter zee of te land in dat Rijk in het ander, hooger dan het regt of bezwaar, dat op soortgelijke goederen gelegd is, wanneer dezelve het voortbrengsel zijn van dat of tevoerd worden uit eenig ander land, en Zijne Majesteit de Koning der Nederlanden en Hare Majesteit de Koningin van het Vereenigd Koninkrijk van Groot-Brittanje en Ierland verbinden en verplichten zich, mits dezen, geene gunst of voorregt, of vrijstelling in zaken van handel en scheepvaart, aan de onderdanen van eenigen anderen Staat te zullen verleenen, die niet insgelijks en ter zelfder tijd zal worden uitgestrekt tot de onderdanen van de andere Hooge contracterende partij, om niet, indien de gunst ten behoeve van dien anderen Staat om niet is gegeven geworden, en tegen eene vergelding of equivalent zoo nabij mogelijk, zoo die gunst voorwaardelijc is toegestaan.

Art. 2. Geene tonnen-, hayen, baken-, loods-, quarantainegelden of andere soortgelijke of daarmede overeenkomende regten, van welken aard of onder welke benaming ook, zullen in één der beide landen gelegd worden op de schepen van het andere, ten opzigte van reizen tusschen de twee landen met eene lading, of

ten opzichte van alle reizen in ballast, welke niet gelijkelijk in dezelfde gevallen op nationale schepen gelegd zullen zijn, en in geen der beide landen zal eenig regt, ongeld, beperking of verbod gelegd worden op, noch eenige teruggave van regten, premie of korting onthouden worden aan eenige goederen ingevoerd uit, of uitgevoerd naar het andere land met de schepen van dat andere land, welke niet gelijkelijk gelegd zal worden op of onthouden aan zoodanige goederen, wanneer dezelve op die wijze in- of uitgevoerd worden met nationale schepen.

Art. 3. Om alle misverstand te vermijden ten aanzien der verordeningen, welke de voorwaarden bepalen, die een Britsch of Nederlandsch schip kenmerken, zoo is bij deze overeengekomen, dat alle in de Staten van hare Brittannische Majesteit gebouwde schepen, en alle schepen, welke door Harer Majesteits vaartuigen van oorlog, of door de onderdanen van Hare gezegde Majesteit, voorzien van door de lord-commissarissen der admiraliteit afgegeven kaperbrieven, op den vijand genomen zijnde, door een van Harer gezegde Majesteits hoven, rechtsprekende over prijszaken, regelmatig als wettige prijs verklaard zijn, en alle schepen, welke door eenig bevoegd hof zullen veroordeeld zijn, wegens inbreuk op de wetten ter wering van den slavenhandel uitgevaardigd, zullen beschouwd worden als Britsche schepen, mits dezelve in eigendom worden bezeten en bevaren, en ingeschreven zijn overeenkomstig de Britsche wetten; en dat alle schepen, gebouwd in de Staten van den Koning der Nederlanden, of welke op den vijand genomen zijnde, door Zijner Majesteits oorlogschepen, of door de onderdanen van Zijne gezegde Majesteit voorzien van kaperbrieven, door een der Hoven van het Koninkrijk der Nederlanden, rechtsprekende over prijszaken, regelmatig als wettige prijs zullen verklaard zijn, en alle schepen, welke door een bevoegd Hof zullen zijn veroordeeld wegens inbreuk op de wetten ter wering van den slavenhandel uitgevaardigd, als Nederlandsche schepen zullen beschouwd worden, mits dezelve geheel in eigendom bezeten worden door een onderdaan of door onderdanen van den Koning der Nederlanden, en mits de gezagvoerder en drie vierde der manschap Nederlandsche onderdanen zijn.

Art. 4. Verder is men overeengekomen, dat in alle gevallen, waarin, in een der beide Rijken, het te heffen regt op eenige ingevoerde goederen niet naar eenen vasten maatstaf bepaald is, maar in evenredigheid staat tot de waarde der goederen, zoodanig regt *ad valorem* zal uitgemaakt en bepaald worden op de volgende wijze, te weten: de invoerder zal, bij de aangifte voor de betaling van regten aan de tolkantoren van een der beide Rijken eene verklaring teekenen, houdende opgaven der waarde van de goederen, tot zoodanig bedrag als hij zal gepast oordeelen, en bijaldien de daarbij betrokkene tolbeambte of tolbeambten van gevoelen zijn mogten, dat zoodanige waardering onvoldoende is, zal of zullen zij de vrijheid hebben de goederen te benaderen tegen betaling aan den invoerder der waarde volgens zijne verklaring, met bijvoeging tevens van tien ten honderd, en onder teruggave van het betaalde regt.

Het bedrag dezer sommen moet door de beambte of beambten voornoemd betaald worden bij de overgifte der goederen aan hem of hen, hetgeen moet geschieden binnen de vijftien dagen na de eerste aanhouding der goederen.

Art. 5. Even als alle koopwaren, van welke oorsprong ook, om het even of de invoer voor binnenlandsch verbruik geoorloofd is of niet, in al de havens van het Vereenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Ierland, welke bij de wet zijn verklaard te zijn nederlagen voor zulke artikelen, mogen worden toegelaten en opgeslagen, hangende aangifte derzelve, hetzij voor binnenlandsch verbruik of voor wederuitvoer, naar gelang van het geval, met inachtneming der daartoe betrekkelijke bepalingen, en zonder dat zoodanige artikelen middelerwijl onderhevig zijn aan de betaling van eenige der regten, waarmede dezelve belast zonden worden, in geval dezelve bij aankomst aangegeven waren tot verbruik in het Vereenigd Koninkrijk; op dezelfde wijze vergunt en bewilligt de Koning der Nederlanden, dat al de havens van de Staten Zijner Nederlandsche Majesteit, welke nu of welke hierna bij de wet tot nederlagen zijn of mogten worden verklaard, vrijhavens zijn zullen voor de ontvangst en den opslag van alle koopwaren van Britsche schepen ingevoerd: en van alle artikelen bekend, voortbrengselen of fabriekwaren der Britsche Staten, met welke schepen ook ingevoerd, hetzij voor inlandsch verbruik of voor wederuitvoer, naar gelang van het geval, en de aldus ontvangene en opgelagene artikelen, behoudens onderwerping aan behoorlijke bepalingen, zullen middelerwijl niet onderhevig zijn aan eenige der regten, waarmede dezelve belast zouden worden, indien dezelve bij dertzelver aankomst in de Nederlanden tot verbruik waren aangegeven.

Art. 6. Indien eenige oorlogschepen of handelsvaartuigen op de kusten van een der beide Hooge contracterende partijen schipbreuk mogten lijden, zullen zoodanige schepen of vaartuigen of gedeelten van dezelve, zoo ook alles wat tot de uitrusting en proviandering behoort, mitsgaders alle goederen en koopwaren, welke uit dezelve zullen geborgen worden, of de opbrengst daarvan bij verkoop getrouwelijk worden teruggegeven aan de eigenaars, wanneer dezelve door hen of door hunne behoorlijk gemagtigde cargadoors worden opgevorderd, en bijaldien er op de plaats geene zoodanige eigenaars, of cargadoors zich bevinden, dan zullen de gezegde goederen en koopwaren of de opbrengst daarvan, zoowel als alle de papieren aan hoord van zoodanige verongelukkete schepen of vaartuigen gevonden, worden ter hand gesteld aan den Nederlandschen of Britschen consul, in wiens district de schipbreuk zal hebben plaats gehad, en alken zoodanige consul, eigenaars of cargadoors alleenlijk de onkosten betalen, welke gemaakt zijn tot behoud van het goed, benevens het bergloon, dat betaald soude hebben moeten worden in hetzelfde geval van schipbreuk van een nationaal schip, en de goederen en koopwaren van het wrak geborgen, zullen aan geene betaling van regten onderworpen zijn, ten zij dezelve tot verbruik worden ingeklaard.

Art. 7. Het tegenwoordig tractaat zal van kracht zijn voor den tijd van tien jaren, van de dagteekening af, en verder tot aan het eind van twaalf maanden, nadat eene der hooge contracterende partijen aan de andere kennis zal gegeven heb-

ben van haar voornemen, om het te doen ophouden; behoudende elk der hooge contracterende partijen zich het regt voor, om zoodanige kennisgeving aan de andere te doen bij het einde van het voornoemde tijdperk van tien jaren.

En is met wederling overeengekomen, dat bij het einde van twaalf maanden, nadat zoodanige kennisgeving door eene der beide partijen van de andere zal ontvangen zijn, dit tractaat en al deszelfs bepalingen al te zamen zullen ophouden en eindigen.

Art. 8. Het tegenwoordige tractaat zal bekrachtigd worden, en de bekrachtigingen zullen worden uitgewisseld te 's Gravenhage, binnen eene maand na de dagteekening dezes, of zoo mogelijk vroeger.

Ter oorkonde waarvan de wederzijdsche gevolmagtigden hetzelfde geteekend en het zegel hunner wapenen daarop geplaatst hebben.

Gedaan te 's Gravenhage den zeven en twintigsten October des jaars Onzes Heeren, achttien honderd zeven en dertig.

VERSTOLK VAN SOELEN. (L. S.)

De Minister van Buitenlandsche Zaken verklaart, dat de akten van bekrachtiging op bovenstaand Tractaat den twee en twintigsten November achttien honderd zeven en dertig, in 's Gravenhage, zijn uitgewisseld.

VERSTOLK VAN SOELEN.

ARNHEM, den 27sten November.

Op Dingsdag den 28sten November 1837, des middags ten twaalf ure, zal men ten huize van *J. P. Florussen*, op de Steenstraat te Arnhem, publiek voor kontant geld, verkoopen: eenige op reforme gestelde Paarden, van de afdeeling Kurassiers N°. 1, nog zeer geschikt voor trek- en werkpaarden; één uur vóór den verkoop ter plaatse voornoeind te zien.

AMSTERDAM, den 26sten November.

Beurs van 26 November.

De Parijsche beurs-speculanten houden zich met de reductie der 5 pCt. fondsen bezig; er bestaat nopens dit ontwerp nog zoo veel onzekerheid, dat nauwelijks te bepalen is, of dezelve al werkelijk geschieden zal. Nieuws was er volstrekt niets.

Onze binnenlandsche fondsen hebben ook heden hunne vooruitgaande beweging vervolgd, en wij noteeren heden als volgt:

Holland. 2½ pCt. 53½; 5 pCt. 101½, Kansbiljetten 23½ à ¼; oud Syndicaat 93½ à 94; nieuw 76½ à 77; oude aandelen Handelmaatschappij 173 à 174; 5 pCt. Oost-Indië 100½, ¼; Spoorweg op Haarlem 130 à 131; op Rotterdam 121 à 120.

Spanje. Ardoins 20½, 1/8.

Rusland. Oude en nieuwe Russen 104½; Russen van 1831 en 1833 96½ à 7, Roebels 67.

Oostenrijk. 5 pCt. Metalliek 100½; Weener bank bij Goll 5 pCt 102.

Columbia. 18½, 1/8. Peru gevraagd en eenige posten à 12½, ook à 15 omgezet. Brazilië bleven in eene lustelooze houding, en waren ook heden weder à 82½ geoffereerd. Mexico 6 pCt. van 100 pond 25; nieuwe 5 pCt. zeer gevraagd en met 29½, 2/8 betaald; uitgestelde 11 pCt. afgegeven. Grieken blaauwe van 100 pond 17½; van 200 pond 15, 15½, 1/8; van 300 pond van 14½ tot 15½, en van 500 pond van 14½ tot 15 toe afgegeven; roode van 100 pond 13½.

Effecten-Societeit 26 November.

Er was heden volstrekt niets nieuws van buitenlands bekend.

De handel in fondsen bepaalde zich tot het navolgende:

Intregalen 53½, 5/8; Kansbiljetten 23½, à 1/8; Handelmaatschappij 173 begonnen, en 173½, gebleven; Spoorweg op Haarlem 128; dito op Rotterdam 120 à 121.

Oostenrijk onder den vorst van Metternich.

(Vervolg van N°. 540.)

De helft der ingezetenen van het rijk zijn Slavoniërs, en kunnen in vier groote klassen gerangschikt worden, te weten:

Bohemers, Moraviërs en Silesiërs.	5,802,750.
Polen.	4,445,000.
Hongaren, Slavoniërs en Dalmaten.	4,300,000.
Ilyriërs en Carinthiërs.	1,200,000.

Te zamen . . . 15,747,750.

Dat is een getal bijna gelijk aan dat der bewoners van al het overige des rijks, namelijk:

Duitschers.	6,200,000.
Hongaren Magyars.	4,500,000.
Italianen.	4,650,000.
Walaken.	1,800,000.
Joden.	475,000.
Zigeuners.	110,000.

Te zamen . . . 17,735,000.

De Slavoniërs vormen thans twee verschillende en aanzienlijke afdeelingen, waarvan de eene het noorden, de andere het zuiden van den Danubius bevoert, en waartusschen de Duitse streken besloten zijn. De noordelijke Slavoniërs, die Boheme, Moravië, Silesië, Gallicie en het noord-westelijke gedeelte van Hongarije bewonen, tellen ongeveer 12,500,000 zielen, en spreken drie of vier dialecten, die van elkander niet zoo veel verschillen als het Deensch en het Duitsh. Een reiziger die redelijk Boheemsch of Poolsch spreekt, de eenige ge-

schreven tongvallen, maakt zich gemakkelijk verstaanbaar in al de overige Slavonische districten. In weerwil van dezen natuurlijke band, schijnen de verschillende provinciën er nooit op bedacht geraakt te zijn, om een geducht geheel te vormen. Daar hare vereeniging met het Oostenrijksche rijk op verschillende tijdstippen voorviel, beschouwen zij zich niet als zusters, zelfs niet als verwanten. De Boheimers gevoelen zeer weinig sympathie voor de *Slowacks* van *Hongarije*, die zij zelfs aanzagen met de minachting, welke de Hongaren van *Tartaarschen* oorsprong hun betoonden. Wat de Polen aangaat, dezen koesterden te lang de hoop om de onafhankelijkheid van hun eigen land te herstellen en het zijne oude grenzen te hergeven, dan dat zij de oogen bezijden de Carpathische bergen zouden hebben gerigt.

In de landen, die wij hebben genoemd, draagt elke berg, elke rivier, elke stad, elk dorp eenen Slavonischen naam; hunne bewoners in ware Duitschers te veranderen, zou onmogelijk zijn. Door de Oostenrijksche staatkunde van het overige *Europa* afgezonderd, langen tijd aan hare eigene middelen overgelaten, hebben deze provinciën hare welvaart krachtig ontwikkeld. In *Boheme*, waar men 4.133 bewoners per vierkante mijl telt, en waar de grond veel minder oplevert dan in *Moravië* en *Gallicië*, zijn met zeer goed gevolg fabrieken opgerigt. Sedert 1832 is eene uitgestrektheid van 3,031 joch, te voren door moerassen verpest, onder het opzigt van den prins FERDINAND LOBKOWICZ, gezond gemaakt; een werk hetwelk twee of drie duizend arbeiders bezig gehouden heeft. De bevolking neemt met den handel toe; spoorwegen worden voorbereid; welaangelegde kanalen en 368 mijlen rijweg doorkruisen het land.

In de overige Slavonische provinciën is de vaderlandsliefde levendig, overal worden scholen opgerigt. *Gallicië* alleen is achterlijk. Het is op *Gallicië*, dat onlangs de Oostenrijksche scepter met geheel zijne zwaarte heeft gewogen. Na den Poolschen opstand werd de prins van LOBKOWICZ, wiens menschlievendheid en voorzigtigheid de provincie gered had door den aartshertog FERDINAND vervangen, en, naar men zegt, vernielden inquisitorische maatregelen al de kiemen van genegenheid des volks voor zijne nieuwe meesters.

Carinthië, *Carniole*, *Istrië*, *Dalmatië*, *Croatië* en *Slavonië* zijn bevolkt door Slavoniërs, met uitzondering der voornaamste steden. De trappen van beschaving zijn zeer verschillende in de laatstgenoemde provinciën: maar er heerscht een geest van broederlijke nationaliteit. Merken wij aan, dat de kostbaarste mijnen alle (met uitzondering van die van *Transylvanië*) in de Slavonische districten gelegen zijn; naar alle waarschijnlijkheid kent men het grootste gedeelte van den metaalrijkdom dier bergachtige streken nog niet. Het gebrek aan wegen, de kwellingen der tolbeambten de belemmerende, wetten veroorlooven, de burgers niet hunne nijverheidsmiddelen te vermeerderen noch er het mogelijke voordeel uit te trekken. De Slavonische bevolking der provinciën belooft, naar men verzekert, 2,500,000 zielen; de tongval, die er gesproken wordt, is, in zijne grammaticale vormen, ouder dan die der Boheimers en Polen; hij heeft overeenkomst met het Russisch en Servisch.

In het Italiaansch gebied van *Oostenrijk* wordt de Italiaansche taal in alle openbare bureaux en bij de regtbanken gebezigd. Het Oostenrijksche wetboek is in het Italiaansch vertaald, en in die taal wordt het aan de Hoogeschoolen onderwezen; maar de aanmoediging aan alle middelmatigheden gegeven, ten nadeele van het talent en de energie, is niet geschikt om een levendig volk te behagen, hetwelk haakt om de nalatenschap van zijnen grooten roem te herkrijgen. De Oostenrijkers hebben het verscheidene inwilligingen gedaan, ten einde de bewoners der steden te winnen. De directe belastingen op de industrie zijn veel gematigder dan in de transalpijnsche provinciën; ongelukkiglijk echter ziet men het bureaucratische stelsel, dat men overal met het verderfelijk monopolie hervindt, den geest kwellen en de nijverheid verlammen. Twee voornaamste middelen verzekeren de onderwerping der Italiaansche provinciën, het eene bestaat in eene aanzienlijke krijgsmagt; om het andere te begrijpen is het noodig in eenige bijzonderheden te treden.

De Oostenrijksche opvoeding bevindt zich geheel en al in de hand des gouvernementes: dat gouvernement bepaalt de hoeveelheid, de kracht, het mengsel, de strekking der studiën, die het den ingewijden wel toestaan wil. De lessen eener vreemde Hoogeschool volgen, zou zijn zijne geheele toekomst blootstellen. Men bekomt geen post zonder een streng getuigschrift, hetwelk bewijst dat men den gewonen weg heeft gevolgd, en wezenlijk een discipel der Oostenrijksche monarchie is. Het is dus schaars, mannen te vinden, den belangen der wetenschap genoeg toegedaan, om haar buiten den engen kerkel te zoeken, waarin het gezag des Keizers haar beperkt. De examina zijn talrijk, en de studiën streng classisch; alles is ingerigt in voege om de toekomstige plannen der regeerders te dienen. De afhankelijkheid van den geest gewent den leerling aan de afhankelijkheid der ziel.

De eerste plicht dien men den onderdanen leert en oplegt is de algeheele en onbetwistbare soevereiniteit des Keizers te erkennen; nademaal zijne persoon in elke provincie door duizenden van vertegenwoordigers vermenigvuldigd wordt, is de plicht van eerbied en onderdanigheid die, welke men het vaakst geroepen wordt te oefenen. Het behoort tot de plannen des gouvernementes, de eene helft der natie te bezigen om de andere te regeren. Men telt in het rijk 25,000 personen die burgerlijke ambten van eervolten rang bekleeden, en 25,000 anderen, wier posten weinig aanzienlijk of geheim zijn. Voegen wij hierbij 13,000 officieren en onderofficieren, staven en commissarissen van oorlog, geplaatst aan het hoofd van een leger, hetwelk op voet van vrede 270,000 man bedraagt: welk een reusachtig ligchaam van verdedigers, verspreid onder al de rangen der maatschappij? Herinneren wij ons voorts het geheim, dat in alle zaken, en inzonderheid in het beheer der justitie heerscht; geheim, hetwelk al de ambtenaren van verantwoordelijkheid vrijwaart. Om deze, zoo burgerlijke als militaire, posten te bekleeden, moet men het hooger

onderwijs, hetwelk wij vermeldden, hebben ontvangen, en zich alzoo loven de middelstanden plaatsen: waardoor de wetenschappen, de landbouw, de handel, de fraaije kunsten van eene groote menigte talenten worden beroofd. De bezigheden der bureaux begunstigen in geen deele die takken van kennis, en de eenvoudige burgers kunnen geene belangrijke onderneming beproeven, zonder de toestemming van eenige beambten des gouvernementes; met groote moeite bekomen zij dikwijls slechts het verlof om nuttige leden der maatschappij te worden.

(Vervolg hierna.)

Waterhoogte voor Keulen

24 November: 16 voet, 0 duim.
25 November: 15 voet, 9 duim.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 26 Nov. 4 El 0 Palm 7 Duim; gewassen 7 Duim gevallen 0 D.
Den 27 Nov. 3 El 9 Palm 5 Duim; gewassen 0 Duim gevallen 10 D.

Advertentiën.

† † † Op Donderdag den 7^{den} December 1837, des middags ten 12 ure, zal men aan den huize *Rosorum* in het openbaar verpachten:

Negen perceelen T A B A K S L A N D, nevens en achter den huize *Rosorum* gelegen, en op de plaats uitgebaakt. — De verpachting zal N I E T in Massa geschieden.

† † † J. F E R M I N E T, Kopper en Patfumeur van H. K. K. H. Mevrouw de Prinses van Oranje, woonachtig te Amsterdam in de Kalverstraat, No. 60, berigt met deze het geëerd publiek, dat hij te Arnhem een nieuw Etablissement heeft opgerigt, en zijn in trek provisioneel heeft genomen bij den Heer B R O E K H O F, in het Logement de Paauw, tot zich een geschikt huis voor zijne affaire zal voordoen. Hij berigt tevens, dat bij hem alles, wat tot zijn vak behoort, voorhanden is, als: P R U L K E N met en zonder Metalliek, O N Z I G T B A R E T O U P E T S en T O U P E T S M E T A L L I E K; een schoon assortiment D A M E S - T O E R E N, met witte scheidingsbandeau naturel, en die niet uit de krul gaan, alles naar den laatste smaak; — voorts een fraai assortiment P A R F U M E R I E N, K A M M E N, S C H U I J E R S, enz. enz., zoo tot gebruik van het Dames- als Heeren-Toilet.

Men vindt in zijne zaal een persoon, komende van *Parijs*, geschikt om het geëerd publiek naar genoegen te kunnen voldoen, zoo tot het H A A R S N I J D E N als tot het K A P P E N D E R D A M E S. — Ook heeft hij een D E P Ô T van S C H E E R M E S - R I E M E N, die alle tot dusverre bekende veroveren treffen.

Men kan zich bij hem abonneren tot het Haarsnijden, zoo binnen als buiten 's huis.

† † § Door M. B A L L O T, Boekhandelaar en Boekdrukker te Deventer, zijn uitgegeven en alom verzonden, de navolgende voor St. Nicolaas-, Nieuwjaars-geschenken en prijzen, zeer geschikte werkjes:

- I. D E S A V O I J A A R D, een verhaal voor de jeugd, naar het Hoogduitsch van H. GRÜNEWALD; met acht platen. f 1-25.
- II. D U S A R T, het Verjaarsgeschenk. Een onderhoudend leerboekje tot nut der jeugd; met platen. f 0-80.
- III. C A S I M I R, of de twaalfjarige held, en LONEWYK of het liefdadige kind. Twee verhalen voor jongelingen; 2de druk f 0-70.

En worden met goed gevolg gedebiteerd:

- 1°. R I E N Z I, de laatste der Tribuns, naar het Engelsch van E. LYTTON BULWER; 3 deelen met plaat. f 9-80.
(Men zie over dezen belangrijken geschiedkundigen roman, de Vaderlandsche Letteroefeningen 1837, N°. 3. — De Gids, nieuwe Vaderlandsche Letteroefeningen, N°. 9.)
- 2°. V E R Z A M E L I N G VAN O F F I C I Ë L E R A P P O R T E N, betreffende den oorlog op Java, in de jaren 1825—1830, voorsafgegaan door aanmerkingen — en mededeelingen van den Generaal-Majoor NABUYS; 4 deelen. f 9-30.
(Zie de Gids, nieuwe Vaderlandsche Letteroefeningen; N°. 3.)
- 3°. De kunst om rijk te worden. Naar het Hoogduitsch. f 1-90.
(Zie Letterlievend Maandschrift 1836. — Recensent 1837, Junij N°. 6.)

† § † Bij den Boekhandelaar W. J. K R U I T te Arnhem is van de pers gekomen en alom verzonden: Aanmerkingen op het *Iets over het nut der ijzeren wegen*; van Mr. DONKER CURTIUS, door den Schiedster van de Stoomwegen. f 0,30.

NEDERLANDSCHE
STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ

Dienst tusschen Rotterdam, Arnhem en Keulen,

Voor de Maand November 1837.

Van Rotterdam naar Arnhem, den 28, des morgens ten 7 uren.
Van Arnhem naar Keulen, den 29, des morgens ten 6 uren.